

İçinden defile çıkan kitap

"DEFİLE"
Selçuk Demirel
Yapı Kredi
Yayınları
Fiyatı: 26 TL

Paris'te yaşayan sanatçı Selçuk Demirel'in yeni desen çalışmalarının toplandığı "Defile" adlı kitap YKY'den Orhan Pamuk'un önsözüyle çıktı. Demirel'in çizgisini sevenlere bir 'küçük' müjde de Metis Yayınları'ndan geldi: Demirel'in Metis Ajandası'na çizdiği desenler de tıpkıbasım bir küçük kitap oldu.

ELİF TÜRKÖLMEZ

Demirel'in kitabında
yer alan çizimlerden...

Selçuk Demirel'le ilgili en net şey, o eski usul kibar çizgisi ve o çizgiyle ifade ettiği içeriğin sonsuz uyumu sanırım. Tıpkı çizgisi gibi, anlattığı şeyler de insanda içinde bulunduğu yerden - bu yer Türkiye'de bir yer - çıkıp çok uzak, başka yerlere gitmiş hissi uyandırıyor. Hadi söyleyeyim, bazen yaşadığınız kentteki bir bar, bir restoran size kendinizi çok uzaklarda hissettirir. Hiç fark etmez, Moskova olur, Berlin olur, İstanbul'dasınızdır

ortam birden Ankara olur... Bir an için ferahlar, sorumluluklarınızdan kurtulmuş gibi hissedersiniz. Yeni biri gibi düşünürsünüz. İyi bir şeydir bu. Demirel de biraz öyle, çizdiği şeylere bakamıyıp götürüyor. Başka bir zamana, mekâna... Hani minik puntolu, güzel fotoğrafı, özenli dergilerin, gazetelerin alınıp banklarda okunduğu, geçmiş zamanlarda bir yere...

Akmadan, kokmadan

YKY'den çıkan yeni Selçuk Demirel kitabı "Defile"nin önsözünde Orhan Pamuk da benzer bir şey söylüyor: "Selçuk Demirel'in çizgilerini sevmek mümkün mü? Onun resimlerine bakarken kendimizi olduğumuzdan daha akıllı bulduğumuz için severiz Selçuk'un çizgilerini. Yüzümüzde beliren gülümseme hicvetmenin, başkalarının zayıflık ve kusurlarını ortaya dökmenin sevinci değildir. Dünyayı akılla görmenin, Selçuk Demirel'in çizgilerine bakarken zeki olabilmenin memnuniyetini verir bize."

Pamuk'un "Başkalarının zayıflık ve kusurlarını ortaya dökmenin sevinci değildir," tespiti çok önemli. Neredeyse başka bir şeye gülmediğimiz bir çağda, Demirel, eski bir gülme biçimini sürekli taze tutmak için çırpınan son sanatçılardan...

Ama bu çırpınısı, "Bana bakın, bana gülün" debelenmesi değil. Tam tersine hiç göz önünde olmadan, akmadan, kokmadan... Zaten Demirel yıllardır Paris'te yaşıyor. Ama buradan, burada olan bitenden kopmuş da değil.

Dünyanın tüm sokakları

"Defile", Demirel'in son yıllarda çizdiği, önemli bir bölümü insan kostümleri üzerine odaklanan çalışmalardan oluşuyor. Demirel'in Paris'te yaşadığını ele verircesine 'Pariszen' kostümler bunlar. Yahudi mahallesinde geçirilmiş bir günden sonra sayfada kalanlar siyah kostümlü adamlar, Saint Germain Bulvarı'ndan çıkanlar küt siyah saçlı, spiral desenli pantolonlu kadınlar, Seine Nehri kıyısından mavi kumaşlarla örtülü bir adam... Ama bir yandan da dünyanın herhangi bir sokağından geçen sıradan insanlar bunlar. Gündelik telaşları olan, çamaşır yıkayan, ekmek alan... Bu insanları Demirel'in yumuşak hatlı desenleri içinde görmek nefis. Hepsine ayrı bir hikaye yazılabilir, hepsi sanki yaşayan, soluk alan insanlar.

46. sayfada solda duran ceketli takım mesela, 93. sayfada en sağdaki siyah üzerine yeşil kurukafalı manto, 14-43 arasında yer alan tüm çizimler, insana ilham verecek kadar güzel.

Sırf Demirel'in çizgisini sevdiğiniz için, azıcık buralardan uzaklaşmak için, kitabın içini karalamak, kendi desenlerini yaratmak için, yani bir sürü başka sebepten alabilirsiniz bu kitabı. Çünkü, yine önsözde denildiği gibi, Demirel insana kendini hem akıllı hissettirir hem de aynı anda kalbini yumuşatır: "Akıl ile dünya arasındaki bu sert ayrımı ressam bize huzur veren kediler, iyi yüzlü, tanıdık insanlar, aileler ve durumlarla yumuşatır... Eğitici, yol gösterici tutumdan Selçuk Demirel'in resimlerini koruyan asıl şey çizginin rahatlığı, fırçanın resimde hissedilmesi, ressamın fırça vuruşlarını bize göstermesidir..." ■

"Tekrarlar zamana kafa tutar"

Yeni yılla ilgili en güzel şeylerden biri de Metis Ajandası. Her yıl birbirinden güzel bir başka temayla kitapçılarda yerini alan bu minik ajanda - kitap/defter artık ne dersiniz deyin - içinde sizin için unutulmaz olan hangisidir bilmem ama ben Cadılar temasını, sanırım 2007 yılıydı, unutamam. Şimdi unutulmazlarım arasında bir tane daha girdi. O da Selçuk Demirel'in çizimleriyle dolu 2013 ajandası. Daha doğrusu, bir yıl boyunca bizzat Demirel'in cebinde gezmiş olan ajandanın ta kendisi. Metis Yayınları, arka kapakta, "Selçuk Demirel, aldığı bir Metis defterine bu çizimleri yapmış. Adını da 'Metis' koymuş. Çok sevdik. O defterin tıpkıbasımını yaptık," diyor. Biz de hem fikri, hem defteri çok sevdik. "Çünkü..." deyip, defterden bir alıntıyla, Berger'in bir lafıyla bitirelim: "Her tür sevgi tekrara bayılır, çünkü tekrarlar zamana kafa tutar".